

405623

II

M.A. Bojanowicz.

SZWAJCARIA - WYDANIA OBOZOWE.

Dla polskich żołnierzy internowanych w Szwajcarii zostały wydane w 1940r. specjalne znaczki-nalepki (bez podanej wartości pieniężnej), które internowani żołnierze musieli nalepiać dodatkowo na wysyłane kartki i listy niezależnie od normalnej opłaty pocztowej.

Istnieją dwa znaczki formatu podłużnego, ząbkowane 11 $\frac{1}{2}$, drukowane b. starannie na białym papierze (guma biała) w małych arkuszach po 16 znaczków, a nie jak mylnie podawano, po 100, z szerokim brzegiem białym (4 rzędy po 4 znaczki), oraz w bloczkach specjalnych po 4 znaczki z szeroką obwódką białą bez napisów.

1. Pierwszy znaczek jest koloru zielonego z białym krzyżem szwajcarskim na tle czerwonym z lewej strony i napisem w dwóch językach: a) polskim na górze "INTERNOWANIE W SZWAJCARII", b) francuskim na dole "INTERNEMENT EN SUISSE 1940". Przedstawia on żołnierza polskiego w berecie na tle gór i lasów.

2. Drugi znaczek jest koloru żółto-brązowego z mniejszym białym krzyżem na czerwonej tarczy w dolnym prawym rogu i z napisem wyłącznie w języku francuskim "INTERNEMENT EN SUISSE 1940". Przedstawia on żołnierza w berecie, siedzącego pod drzewem z łopata w ręku - na tle roli. W dali postać matki z dzieckiem.

Bloczki po 4 znaczki są rzadkie i spotykają się bardzo rzadko stemplowane.

Oprócz znaczków zostały wydane 3 rodzaje pocztówek:

Pocztówka biała w języku francuskim z wydrukowanym znaczkiem

czerwono-niebieskim w ramce niebieskiej z napisem na górze "INTERNEMENT", na dole "EN SUISSE 1940". Znaczek przedstawia żołnierzy 4 mocarstw na tle białego krzyża oraz gór i lasów szwajcarskich, pod znaczkiem napis "TIMBRE DES INTERNES". Po lewej stronie pocztówki u góry napis: "INTERNEMENT EN SUISSE 1940" "CARTE POSTALE MILITAIRE".

Pocztówka biała w języku polsko francuskim z wydrukowanym znaczkiem koloru oliwno-zielonego, przedstawiającym tryptyk: z prawej strony żołnierze polscy i biały krzyż na czerwonym tle, z lewej żołnierze przy pracy na roli - w środku pejzaż górski Szwajcarii. Napis na znaczku na górze "INTERNEMENT EN SUISSE 1940", na dole "INTERNOWANI W SZWAJCARII". Ponad znaczkiem drukiem: "ZNACZEK DLA INTERNOWANYCH", pod znaczkiem "TIMBRE DES INTERNES". Na lewej stronie pocztówki u góry napis ponowny "INTERNOWANIE W SZWAJCARII 1940", "POCZTÓWKA WOJSKOWA" "NAZWISKO NADAWCY - NOM DE L'EXPEDITEUR".

Pocztówka specjalna dwujęzyczna ze znaczkiem czerwonym, opisana j.w., tylko z lewej strony u góry i dużym niebieskim napisem w środku pocztówki: "SOUVENIR DE L'INTERNEMENT EN SUISSE". "PAMIATKA z INTERNOWANIA W SZWAJCARII 1940/41". Z braku czcionek polskich napis posiada błąd w pisowni "Pamiatka" zamiast "Pamiętka". Po prawej stronie zostawiono miejsce na znaczek opisany na wstępie pod 1) i 2). Papier pocztówki jasno-kremowy, rzadziej biały.

Widokówka świąteczna wydana w 1940r. bez znaczka, z napisem z lewej strony u góry "BOŻE NARODZENIE INTERNOWANYCH w SZWAJCARII" i to samo w języku niemieckim. Widokówka przedstawia żołnierzy polskich przy świeczce i choince.

Do kasowania wszystkich tych znaczków i pocztówek każdy z obozów używał własnego stempla metalowego (kolor czarny i fiole-

towy) okrągłego (ø 27 mm.), z napisem ze strony zewnętrznej koła "Camp Militaire d'Internement Suisse", a w środku "Franc du port" (wolne od opłaty). Niektóre stemple posiadają oprócz tego jeszcze krzyż podnazwą obozu. Widziałem również stemple odmienne jak np. stempel okrągły większego formatu obozu Grangeneuve-Hauterive z napisem "Cours Universitaires" i na dole "Camp Militaire d'Internement" na górze, oraz stempel okolicznościowy odmiennego formatu "INTERLAKEN" "Camp Militaire d'Internement", wreszcie dwa stemple gumowe obozu karnego Kalchrain (Internierung Strafarbeitslager Kalchrain) z INT. Straflager Kalchrain, dodatkowy stempel okrągły tego obozu z napisem Bewachungstruppen+Feldpost+krzyż szwajcarski w środku koła.

Oprócz pocztówek specjalnych internowani mieli również prawo używania pocztówek normalnych wojskowych "Feldpost" i "Militärpostkarte", oraz normalnych kopert, które nosiły odręczny napis "Poste des Internés". Koperty te spotykamy przeważnie bez znaczków opisanych, lecz tylko ze stemplem obozowym. Do dyspozycji internowanych dawano również koperty ofiarowane przez różne instytucje dobroczynne, szare z napisem na górze: "Service d'aide aux Internés Militaires en Suisse" i z boku: Exp., oraz na dole w lewym rogu napis: "offert par le Comité Universel des Unions Chrétiennes de Jeunes Gens (YMCA), Die Militärkommission der CVJM, Le Département Social Romand, Le Fonds Européen de Secours aux Etudiants". Podobne koperty dla internowanych wydała YMCA w kolorach: szarym, żółtawym i lekko-czerwonym z napisem czarnym YMCA w czarnym trójkącie w lewym rogu i z napisem jak wyżej, oraz napisem ofiarodawców, lecz w nieco zmienionym szyku.

Zarządy wojskowe obozów miały koperty urzędowe, specjalne, koloru szarego z napisem po prawej stronie w ramce u góry

MILITARSACHE

Mod.A.

Wszelka korespondencja była przeglądana i cenzurowana, stąd na kopertach znajdujemy stemple z nr-ami 312, 380 itd., oraz czasem stempel "Visiert". Der Ortskommandant, wreszcie dla korespondencji urzędowej stempel czerwony w ramce

Zuzustellen
Feldpostdirektion

Poza tym korespondencja internowanych była otwierana przez cenzurę normalną wojskową i listy noszą na odwrotnej stronie naklejkę białą z krzyżem szwajcarskim i napisem w 3 językach (niemieckim, włoskim i francuskim) "otworzono". "Cenzura wojskowa".

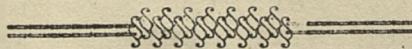
Poniżej podaję spis obozów -- być może, że spis ten nie jest kompletny, gdyż obozy przenoszono często z miejsca na miejsce.

SPIS OBOZÓW INTERNOWANYCH W SZWAJCARII.

Aadorf	Andwil (Thg.)	Bellmund	Bronschhofen
Aarberg	Arch	Bettenhausen	Brugg (Aarg)
Adelbogen	Ascona	Bevaix	Brugglein
Aeflingen	Auswil	Biberist	Brunnadern
Affeltrangen	Avenches	Biezwil	Burg (Aarg)
Affoltern	Balterswil	Birr-Lupfig	Burgdorf
Aegerten-Studen	Bargen (Bern)	Birrwil	Busswil (Thg.)
Aeschi (Sol)	Bauma	Bischofzell	Busswil b.B"ren
Altbüren	Bäretswil	Bonaduz	Bürglen (Thg.)
Altikon	Bäriswil	Boniswil	Büron
Almikon	Bätterskinden	Branau	Bütschwil (St.G.)
Ammannsegg (Thg)	Beinwil a. See	Brittnau	Camorino

Céligny	Estavayer-	Haltenstein	Kirchleerau-	Märstetten-
Chavannes-	le-Lac	Haste-Küingsau	Moosleerau	Station
le-Chêne	Ettiswil	Hauptwil	Kirchlindach	Mauensee
Cheyres	Etziken	Hemberg	Kleindietwil	Meikirch
Chur	Fankaus (Tr)	Hemmiken	Knutwil	Melchnau
Churwalden	Fehraltorf	Henniez	Kradolf	Molondin
Claro	Fischenthal	Herdern	Krauchthal	Mogelsberg
Combremont-	Fislisbach	Hergiswil	Kriegstetten	Messen
le-Petit	Fraubrunnen	Herisau	Küssnacht a.R.	Menziken
Dagmersellen	Fribourg	Hermigen	Langnau b.Rei-	Münchenbuch-
Dicken	Frieswil	Herzogenbuch-	den	Monet-Carasse
Detlingen	Frutigen	Herznach see	Laupen (Zch)	Mönthal
Deredingen	Gadmen	Hessigkofen	Lausanne ESM	Mühledorf
Deitingen	Gampelen	Hettiswil b.	Leutwil	Mülchi
Degersheim	Ganterschwil	Hindelbank	Leuzingen	Mülligen
Dättwil(Aarg)	Gebensdorf	Hinwil	Leysin	Matzingen
Diessbach b.	Gettnau	Hirschthal	Lichtensteig	Münchwilen
Büren a.Aa.	Geuensee	Hüswil	Linthal	Mürren
Dieterswil	Giswil	Hüttwil	Lobsigen	Nebikon
Dietfurt	Gonten	Hüttwillen	Lommis	Nennigkofen
Donneloye	Gontenschwil	Illnau	Losone	Nidau
Dotzingen	Gossau (StG)	Ins	Lotzwil	Niederbüren
Dürrenroth	Gossau (Zch)	Interlaken	Luterbach	Niederhall-
Dürrgraben	Graben	Islikon	Luterkofen	Niederröth-
Ebnat-Kappel	Grafenried	Jegensdorf	Lütterswil	Niederuzwil
Egliswil	Grangeneuve	Jens	Lütherndorf	Niederwenin-
Elgg	Grossafoltern	Jonschwil	Lützel-flüh-	Nottwil gen
Emmenmatt	Grosswangen	Kallnach	Lyss Goldbach	Nusshof
Ems (Grb)	Grünenmat	Kappellen	Lyssach	Oberegg
Eriswil	Gudo	Kernenried	Madetswil	Oberburg
Ersigen	Guntershausen	Kerzers	Madiswil	(Bern)
Eschenz	b.Aadorf	Kirschberg	Malix	Oberglatt(Z)
		(Bern)		

Oberkirch (Luz.)	Räterschen	Säriswil	St. Peter	-mental
Oberkulm	Reichenau	Scheuren	St. Peter-	Weter
Oberurnen	Reinach	Schiers	zell	(Emmen-
Oberuzwil	(Aarg.)	Schmildingen-	St. Urban	tal)
Oberwil	Reitnau	Mühleweg	Sumiswald	Weingar-
b. Büren	Reetschwil	Schmiedrued	Sursee	ten b.
a. Aare	Rhazüns	Schnottwil	Sutz	Matzin-
Ochlenberg	Richenthal	Schöffland	Täuffelen	gen
Oltingen	Rickenbach	Schönbühl-	Thalheim	Wengt
Oeschgen	(Bld.)	Urtenen	(Aarg.)	b. Büren
Ostermun-	Ried b.	Schöneberg	Thalkirch	a. Aare
dingen	Kerzers	a. d. Thur	Thöringen	Wetzikon
Ottikon b.	Rikon	Schönengrund	Thusis	(Zch.)
Kemptthal	(Tössthal)	Schötz	Trachsee-	Widen
Pfeffikon	Riniken	Schüpfen	wald	Wiesen-
(Luz.)	Roggwil	Seedorf	Triengen	dangen
Pfäffikon	(Bern)	(Bern)	Trimmis	Winter-
(Zch.)	Rohrbach	Seengen	Dorf	thur
Passugg-	b. Huttwil	Seon	Uettlin-	Wohlen-
Araschgen	Röthenbach	Seuzach	gen	schwil
Pfaffnau	Röthenbach	Sirnach	Uitokon	Wölflings-
Pianezza	(Emmenthal)	Stalden	Unterral-	wil
Posieux	Rothenbrun-	b. Brugg	ta	Worben
Quartino	nen	(Aarg.)	Vals	Wynau
Radelfingen	Rüegsbach	Stettfurt	Wald	Vinolz
b. Aarberg	Russikon	Subingen	(Zch.)	Zollbrück
Rapperswil	Rütl	Schwarzenbach	Wallen-	Zell (Luz.)
(Bern)	b. Büren	(St. G.)	stadt	Zuger-
	a. Aare	St. Blaise	Wasen (Em-	berg.



WIADOMOSCI Z POLSKI

Według materiałów prof.St.Miksteina.

Znaczki po 20 zł.z podobizną A.Mickiewicza - z serii Kultura Polski.

Nakład 1-szy tych znaczków zamówiono 29.I.1947r. w ilości 4.000.000 szt.Wydrukowane jednym walcem N.1.w.1.w czasie od 17 do 24.IV.1947r.w ilości 510.000 szt.ciętych i 3.927.400 sztuk ząbkowanych.

Nakład 2-gi tych znaczków zamówiono 21.V.1947r.w ilości 8.000.000 sztuk.Drukowany będzie w barwie fioletowej.

Zmiana barw w nakładzie 2-gim znaczków serii Kultura Polska została spowodowana uzyskaniem nowych farb z fabryki "Atra" w Toruniu.Nakład 1-szy był drukowany farbami z fabr."Linoxyn" w Krakowie.

Znaczki lotnicze po 5 zł. - nakładu 3-go.

Nakład 3-ci tych znaczków zamówiono 15.IV.1947r.i powtórzo-no zamówienie 16.V.47r.Wydrukowano je jednym walcem N.3.W.1.w czasie od 10 - 16.V.47r.w ilości 43.050 sztuk ząbkowanych.

Znaczki zamówione we Francji.

We Francji zamówiono serię z czterech znaczków t.zw. "Świat Pracy" w ilości 160.000.000 szt.Próby wszystkich tych wartości są już wystawione w Muzeum Poczt i Telegrafów.Znaczki te będą wykonane sztychem według projektu polskich grafików,a mianowicie:
5 zł.-- projekt Stefana Żechowskiego "Robotnik",sztych G.Barlangue.
10 zł.--projekt Stefana Żechowskiego "Robotnik",sztych Gotteta.
15 zł.--projekt M.Wątorskiego "Rybak",sztych Dufresne'a.
20 zł.--projekt Stefana Żechowskiego "Górnik",sztychMazelin'a.

Próby znajdujące się w Muzeum P.i T.są wykonane matrycą

na arkusikach w barwach od czarnej przez brunatną, fioletową, czerwoną, niebieską i zieloną, w 30 odcieniach każda wartość.

Nowe - przedrukowe znaczki lotnicze.

Według obiegających wiadomości ukazać się mają znaczki lotnicze po 50 zł., wykonane przedrukiem na znaczkach po 25 gr. czerwonych wykonanych rotograwurą w firmie Goznak w Moskwie w 1944r. o nakładzie 260.000 szt., oraz na znaczkach po 25 gr. brunatno-czerwonych wykonanych typografią w firmie Goznak w Moskwie w ilości 410.000 sztuk.

Nadto pozostałości znaczków po 50 gr. zielonych z fragmentem pomnika Grunwaldu w Krakowie, wykonane rotograwurą w firmie Goznak w Moskwie, w ilości 1,220.000 sztuk, mają być przedrukowane na znaczki lotnicze po 40 zł.

Nowe - pamiątkowe pocztówki krajowe i zagraniczne.

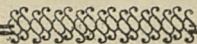
W czerwcu ukazać się mają w obiegu pamiątkowe pocztówki:

3 zł. - krajowa, ze znaczkiem przedstawiającym więźnia w Oświęcimiu, z widokiem strażnicy obozowej, w barwie fioletowej, i

6 zł. - zagraniczna, z widokiem bramy obozu w Oświęcimiu, w czarnej.

Znaczki z dopłatą na Polski Czerwony Krzyż.

Z dniem 1.VI.47r. dopuszczono do obiegu okolicznościowy dobroczynny znaczek z dopłatą na rzecz P.C.K. Nakład tych znaczków zamówiono 25.III.47r. w ilości 10.000 szt. według projektu art. Mariana Konarskiego. Drukowano te znaczki w dn. 26.III.47r., z dwu walców, a próby były robione 15.III.1947r., 18.III.47r. i 26.III.47r., z czego odesłano do Muzeum 35 arkuszy próbnych druków. Barwa znaczków jest szara, a wartość i napisy P.C.K. czerwone. Pocztowa wartość tych znaczków wynosi 5 zł., z dopłatą na Czerwony Krzyż również 5 zł.



Mgr. Kucharski Jerzy.

DATOWNIKI POCZTY POŁOWEJ 2.KORPUSU (ciąg dalszy)

Poczta Polowa w Z.S.S.R.

Wojsko polskie w ZSRR, które poczęło tworzyć się we wrześniu 1941r. w rejonie Czkałow-Saratow, w krótkim czasie otrzymuje swoje Poczty Polowe. Początkowo były to tylko pośrednictwa pocztowe, które trudniły się dostarczaniem listów żołnierzy na pocztę sowiecką i odwrotnie. Listy te noszą datownik 3 miejscowości w których główne ośrodki zbiorcze Wojsk polskich, t.j. BUZUŁUK (Dowództwo Armii), TATISZCZEWO (5 Dywizja Piechoty), TOCKOJE (6 i 7 Dywizja Piech., Ośrodek Organizacji Armii).

Po przeniesieniu Armii Polskiej do Turkiestanu w lutym 1942, datowniki dla danych jednostek były- JANGI - JUŁ- DŻALAL-ABAD, SZACHRIZJABS, KERMINE i GUZAR, oraz dla Centrum Wyszkołenia Armii - WREWSKOJE.

Ponadto w styczniu 1942 tworzą się zawiązki nowych dywizji 8, 9 i 10-tej. Listy żołnierzy tych dywizji nadawane były na pocztę sowiecką CZEK-PAK i ŁUGOWOJE.

Dywizje te z końcem marca 1942r. wyjeżdżają przez Persję do Palestyny, gdzie wraz z istniejącą od 1940r. Samodzielną Brygadą Strzelców Karpackich tworzą późniejszą 3 Dywizję Strzelców Karpackich, której Poczta Polowa będzie przedmiotem osobnego artykułu.

Wszystkie listy nadawane na pocztę sowiecką musiały mieć adres w języku rosyjskim, zaś każdy oddział dywizji miał swoją skrzynkę pocztową (pocztowyj jaszczyk) na danej poczcie sowieckiej. Opłata za listy była wg. taryfy sowieckiej - 30 kop. za list zwykły.

Z końcem maja 1942r.następuje reorganizacja Poczty Polowej przy wszystkich Dowództwach Dywizji i Sztabie Armii Polskiej na Wschodzie.Zostaje zorganizowana Poczta Polowa sowiecka(Polewaja Pocztownaja Stancja,skrót P.P.S.).Prócz tego istnieją dotychczasowe Poczty Polowe polskie,które teraz całą korespondencję kierują na P.P.S.i od niej otrzymują listy do rozdziału między żołnierzy. P.P.S. ma obsadę sowiecką,Poczta Polowa,polską.

Poczta Polowa przy Sztabie Armii Polskiej na Wschodzie staje się główną Poczta Polową i dnia 15 maja 1942 otrzymuje polski datownik o średnicy 34 mm.,pomiędzy dwoma pierścieniami napis łukiem "D-two Po.Sił Zbr. w ZSSR".Przez środek małego koła dwie poziome linie tworzą miejsce do wpisywania ręcznie daty.Nad górną linią w 2 wierszach "Główna Poczta",pod dolną "Polowa".Datownik ten służył do stemplowania korespondencji służbowej i prywatnej wysyłanej z tej poczty do Poczty Polowej i polskich placówek w ZSSR.ponadto do stemplowania wszelkiej korespondencji przychodzącej na Główną Poczta Polową.Inna korespondencja stemplowana była datownikami P.P.S.,a to:

Nr.3000	dla P.P.S.	przy D-twie	APW.
" 3001	"	"	" 5 DP.
" 3002	"	"	" 6 DP.
3003	"	"	" 7 DP.

Datowniki te były jednakowego typu - średnica 30 mm.,u góry herb i napis ZSSR,po bokach "polewaja" (z lewej) i "poczta" (z prawej).Na dole numer P.P.S.W środku,w prostokątnej ramce,data.

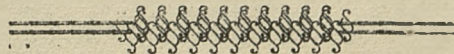
W lipcu 1942r. zostały zorganizowane dalsze P.P.S. przy Ośrodku Org.Armi (Nr.3004) i Centrum Wyszczolenia Armii (Nr.3005).Ze względu na wyjazd tych jednostek w następnym miesiącu na śródkowy Wschód,nie można było ustalić,czy otrzymały one datowniki o

tych numerach, gdyż datowników takich nie spotkałem. Proszę przeto PP. Filatelistów, by w wypadku posiadania datownika P.P.S. Nr. 3004 i 3005 zawiadomili mnie (adres Redakcji).

Sposób adresowania listów do żołnierzy uległ zmianie, gdyż zamiast dotychczasowego numeru skrzynki pocztowej podaje się numer P.P.S., oraz kolejny numer oddziału w dywizji.

Z początkiem sierpnia 1942r. rozpoczął się wyjazd APW na Środkowy Wschód w następującej kolejności: 5 DP., O.O.A., 6 DP., C.W.A., 7 DP. i Sztab A.P.W. Datowniki sowieckie czynne były do wyjazdu danych Dowództw, po czym zdano je władzom sowieckim. Datownik Głównej Poczty Polowej czynny był do dnia 20.VIII.42r., po czym zabrano go na Środkowy Wschód, gdzie został zdany do Archiwum.

Ciąg dalszy nastąpi.



Od naszego Koresp.

z U.S.A.

POCZTA OSIEDLI POLSKICH W BAWARII.

Ostatnio ukazała się seria dobroczynna wydana przez Poczte Obozową na terenie Osiedli Polskich w Bawarii (Regensburg, Freiman i Monachium) w rocznicę obrony Warszawy. Seria składa się z trzech wartości, przedstawiających ten sam motyw: głowa Starzyńskiego na tle płonącej Warszawy. Napisy: na górze "Poczta Osiedli Polskich w Bawarii", na dole "Warszawa 1939, Stefan Starzyński", oraz wartość.

Znaczek koloru czerwonego	12 fen.+ 1 Mk. na	
"	oświatę. Nakład wg. źródeł amerykańskich	30.000 szt.
"	koloru niebieskiego	38 fen.+ 3 Mk. Nakł 15.000 "
"	" czarnego	50 fen.+ 5 Mk. " 10.000 "

Łączna wartość nominalna jednej serii Mk.10 (równa się jeden dolar według relacji urzędowej A.M.G.).

Znaczki wyglądają dość prymitywnie, druk niestaranny, papier biały gumowany. Istnieją podobno również (wg. tego samego źródła amerykańskiego) znaczki cięte w bardzo ograniczonej ilości (200 serii).

Znaczki te drukowane są w małych arkuszach po 10 sztuk. Stemplowane pieczętką gumową, noszącą nazwę miasta na górze, datę w środku i napis "Poczta Obozowa" na dole, ze stemplem "Regensburg", "Freiman", "Monachium" i datą.

Według danych ze Stanów Zjednoczonych seria ta wydana została na zasadzie zezwolenia Amerykańskiego Zarządu Wojskowego w Bawarii (A.M.G.).

ODMIANY POLSKIE.

Nieznana dotychczas wartość wydania prowizorycznego - Poznań.

W czasopiśmie szwajcarskim "Berner Briefmarkenzeitung" (no. 5/6 -1947) znaleźliśmy następujące ciekawe wzmianki:

" Po ukończeniu pierwszej wojny światowej ukazały się w uwolnionej Polsce urzędowe i lokalne wydania-prowizoria.

~~M.in.~~ **figuruje** w katalogu Zumsteina, pod NN 65-69, wydanie poznańskie z 1919 roku, zawierające następujące wartości:

nadruk 5 na 2 fen.
" 5 na 7 1/2 fen.
" 5 na 20 fen.
" 10 na 25 fen.
" 10 na 40 fen. "

Obecnie pokazano nam dwie koperty: jedną ze znaczkiem, wymienionym na katalogu - 5 na 2 fen., drugą zaś ze znaczkiem 5 na 2 1/2 fen. Oba listy noszą stempel nadania Chrypsko Wielkie i datę 24.VIII.19. 8-go, jako listy polecane niemieckie naklejkę Seeberg (Kr. Birnbaum). W czasie przejściowym poczta polska używała nadal na listy polecane naklejki z niemieckim oznaczeniem miejscowości. W żadnym ze znanych nam katalogów, ani nawet w dziele prof. Laszkiewicza, wydanym w 1933r. przy współudziale polskich specjalistów, znaczek prowizoryczny - 5 na 2 1/2 fen. nie jest wymieniony. Ponieważ nadruk ten zgadza się w zupełności z nadrukami na pozostałych wartościach, a znaczek ten naklejony jest na kopercie obok innych znaczków, można przypuszczać, że przy druku tych znaczków, przez pomyłkę, między 2-fenigowe znaczki, dostał się jeden arkusz znaczków dwu i pół fenig. Znaczki te, opatrzone zwykłym nadrukiem, niezauważone przez nikogo, zostały następnie całkowicie zużyte do frankowania korespondencji.

General Gouvernement.

To samo pismo szwajcarskie informuje, że istnieje znaczek służbowy, z 1940r., 8 groszowy, w kolorze szarym (Zumstein Nr. 2) z odwrotną ósemką. Podobno istnieją tylko trzy arkusze tych znaczków. Powstaje w związku z tym pytanie, czy znaczki te w swoim czasie dostały się do okienek pocztowych do rozsprzedaży i zasługują na miano błędodruków, czy też, co raczej należy przypuszczać, są to arkusze pochodzące z makulatury, która w związku z działaniami wojennymi wydostała się na rynek filatelistyczny.

CIEKAWOSTKI

Polskie znaczki olimpijskie.

Jak się dowiadujemy ze źródeł nieoficjalnych, Ministerstwo Poczt i Telegrafów w Warszawie zgodziło się na wydanie serii znaczków olimpijskich, ale dopiero w 1948 roku.

Znaczki wojenne Niemiec.

Według przewidywań amerykańskich jest do przewidzenia zwyczajka w najbliższej przyszłości cen katalogowych znaczków niemieckich, które miały ostatnio tendencję zniżkową.

Wystawa filatelistyczna w Londynie.

W czasie od 23 października do 5 listopada b.r. odbędzie się druga brytyjska wystawa filatelistyczna. Wystawa odbędzie się w Instytucie Imperialnym na South Kensington.

Katalogi francuskie (na rok 1948).

Według wiadomości z Paryża znany katalog specjalny "Francja i Kolonie" Henri Thiaude oraz katalog Yvert'a na cały świat ukażą się we wrześniu r.b.

Największy zbiór polski.

Według wiadomości magazynu amerykańskiego "Stamps", słynna kolekcja pułk. Larkinga, sprzedana w zeszłym roku w Londynie za 2.500 funtów, zakupiona została przez Polaka zamieszkałego w Ameryce, p. M. E. Steczyńskiego, członka "Polonus Philatelic Society".

Znamienne odkrycie.

Do znanej firmy licytacyjnej znaczków Harmer Rooke w Londy-

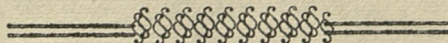
nie przyniesiono walizeczkę, zawierającą pozostałości różnych znaczków, monet i sprzedaży. Znaczkę te zostały ocenione na 50 funtów. W ostatniej chwili zajrzano do małego pudełeczka i ku zdziwieniu obecnych znaleziono blok 9 czystych znaczków angielskich króla Edwarda VII, dziesięcioszylingowych, z nadrukiem I.R. Official. Dotychczas znanych jest zaledwie 14 egzemplarzy tego rzadkiego znaczka. Blok oceniono na 4.000 funtów i będzie on sprzedany pod koniec roku bieżącego na licytacji u Harmera.

Listy do Hitlera.

Pomiędzy tysiącem ciekawych eksponatów na Międzynarodowej Wystawie Filatelistycznej w Nowym Yorku, znalazła się kolekcja kart pocztowych, listów i kopert, adresowanych do Adolfa Hitlera i innych przywódców nazistowskich, znalezionych w kancelarii Hitlera w Berlinie. Najciekawszym jest, że zbiór ten wystawił Polak z Kanady, p. Kazimierz Bielski. Zbiór oszacowany jest na 10.000 dol. Również pochodzenie tego zbioru zasługuje na wzmiankę: został on kupiony od pewnego agenta kontrwywiadu amerykańskiego zrzuconego ze spadochronem w centrum Berlina, gdzie wśród śmieci i papierów wyrzuconych przez Rosjan odnalazł wyżej opisaną korespondencję.

Frank na znaczkach Gen. Gouvernement.

Na zasadzie fotografii nadesłanej nam przez p. Fr. Kaletkę okazuje się, że istnieje znaczek Gen. Gouvernement, dotychczas nieznan, o wartości 20 groszy, przedstawiający głowę Franka, wykonany podobnie do znaczków z głową Hitlera, z napisem "Deutsches Reich Gen. Gouvernement". Znaczek ten podobno był używany do frankowania listów wysyłanych przez polskie sądy podziemne. Kto mógłby dostarczyć bliższych wyjaśnień w tej ciekawej sprawie, proszony jest o skomunikowanie się z Redakcją.



N O W O Ś C I

Polska.

Dowiadujemy się, że Ministerstwo Poczt i Telegrafów w Warszawie zamówiło w Stanach Zjednoczonych trzy nowe znaczki, a mianowicie: z wizerunkiem Roosevelta, Kościuszki i Pułaskiego, w skromnej ilości po 110.000 każdy. Z dwóch ostatnich znaczków po 10.000 sztuk ma być sprzedanych w St. Zjednoczonych, a 100.000 w Polsce, podczas gdy znaczek z Rooseveltem ma być sprzedany w odwrotnej proporcji.

Francja.

Ukazał się nowy znaczek wartości 4 i pół franka z wizerunkiem Augusta Pavie, pioniera francuskiego w Indochinach.

Italia.

Ukazały się trzy nowe znaczki dopłatne, wartości 1, 2 i 5 li-rów. W najbliższych dniach spodziewana jest emisja znaczków specjalnych z okazji rocznicy Marconiego. W przygotowaniu jest poza tym druga seria dobroczynna na korzyść ofiar wojny.

Stany Zjednoczone.

Pierwszy znaczek amerykański dla uczczenia lekarzy przedstawiać będzie słynny obraz Sir Luke Fildes "Doktor".

Austria.

Seria bieżąca sławnych muzyków otrzymała trzeci znaczek z portretem Beethovena o wartości 48 groszy (poprzednie znaczki z tej serii, Grillparzer i Schubert).

Bułgaria.

Z okazji wystawy międzynarodowej w Nowym Jorku wydano spe-

cialny znaczek lotniczy o wartości 70 + 30 Leva. Z okazji sześćdziesięciolecia Esperanta przewidziany jest znaczek specjalny.

San Marino.

Cztery nowe znaczki wydano zużywając stare zapasy za pomocą odpowiednich przedruków: 6 lir na 4 lirach, 21 lir na 4 lirach, 15 lir na 5 lirach express i na 10 lirach express.

Z cyklu Zwycięstwa i Pokoju. Finlandia wydała znaczek dziesięciomarkowy przedstawiający robotnika z pługiem, z napisem "Pax 1947".

Austria.

W ostatniej chwili dowiadujemy się o wydaniu ślicznej serii austriackiej, przedstawiającej dzieła sztuki austriackiej. Seria składa się z 10 znaczków, wykonanych bardzo starannie według projektu prof. Schromm. Seria przypomina swym starannym wykonaniem najpiękniejsze, przedwojenne serie austriackie.

Argentyna.

Ostatnią nowością jest znaczek pięciocentowy, przedstawiający nowy most łączący Brazylię z Argentyną.

Abisynia.

Z okazji 50-ciolecia założenia poczty w Abisynii wydana została seria składająca się z 5 znaczków, drukowana w Anglii. Jeden ze znaczków przedstawia pierwszy znaczek abisyński, następne - Cesarza Menelika, a inne historię poczty abisyńskiej.

Kolonie angielskie. Barbados.

Znaczek dwupensowy został przedrukowany nową wartością.

P O L S K A A G E N C J A F I L A T E L I S T Y C Z N A
L O N D O N

40, WEST HILL, WEMBLEY PARK, MIDDX.

Telephone: ARNold 2283

**ZNACZKI POCZTOWE SĄ WALUTĄ MIĘDZYNARODOWĄ I NAJLEPSZĄ LOKATĄ
KAPITAŁU. RADŹ SIĘ ZNAWCÓW!**

NASZA SPECJALNOŚĆ TO ZNACZKI POLSKIE

Dostarczamy wszystkie znaczki polskie nowe i używane, pojedynczo i w seriach. **Żądajcie** wyborów
Przysyłajcie „listy braków.” Zamówienia wykonujemy odwrotnie.

Dzięki stałym zakupom posiadamy największy skład znaczków polskich na tutejszym terenie.

Dział I Polska przedwojenna. Próby, ząbkowania, odmiany, wydania lokalne,
Levant—Marienwerder—S.O.—Warwiszki—Port Gdańsk.

Dział II Generalgouvernement Arkusze, bloki, stemple okolicznościowe.

Dział III Znaczki obozowe Grossborn, Murnau, Woldenberg — próby, stemple i całości.

Dział IV Wydania Polskie na Obczyźnie: Wydania Londyńskie, Osiedla w Niemczech, Italii
I Korpus, II Korpus, Internowani w Szwajcarii itp.

Dział V Stemple Pocht Polowych, całości, ciekawostki.

Dział VI Katalogi polskie i zagraniczne. Albumy, klasyfikatory oraz przybory.

Dział VII Pośrednictwo sprzedaży i zakupu na aukcjach londyńskich.

Dział Ogólny Znaczki wszystkich krajów bogato zaopatrzone.

Zakupujemy — sprzedajemy — zamieniamy

Na znaczki polskie, zwłaszcza rzadkości, mamy stałe zapotrzebowanie i płacimy najwyższe ceny.

Przysyłajcie nam materiał posiadany na sprzedaż z cenami a odpowiedź i zapłata nastąpi odwrotnie.

Na życzenie oceniamy zbiory, przyczym ocena nasza jest podstawą do zakupu.

Żądajcie cenników! Za znaczki polskie dajemy w zamianie również znaczki innych krajów.

Zakupujemy i przyjmujemy w zamianie masówkę polską używaną w każdej ilości.

WARUNKI PRENUMERATY I OGŁOSZEN
CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU KWARTAŁ. ROCZNIE CENY OGŁOSZEŃ

W. BRYTANIA	2 sh.	5 sh.	20 sh.	1 STRONA	£ 4
U. S. A.	35 c.	1 Dol.	4 Dol.	1/2 STRONY	£ 2
POLSKA	100 zł.	250 zł.	1.000 zł.	1/4 "	£ 1
FRANCJA	50 Fr.	150 Fr.	600 Fr.	1/8 "	10/-
ITALIA	100 Lir	250 Lir	1.000 Lir		

DROBNE OGŁOSZENIA: 3d. za słowo — (Minimum 12 słów — 3/-).

RABAT 5% za 3 ogłoszenia; 10% za 6, 15% za 12 ogłoszeń.

DLA INNYCH KRAJÓW W ODPOWIEDNIM PRZELICZENIU
 ZAPŁATA MOŻE NASTĄPIĆ CZYSTYMI ZNACZKAMI NAJNOWSZYCH WYDAN
 PO CENIE NOMINALNEJ, W SERIACH KOMPLETNYCH, MASÓWKĄ LUB
 MIĘDZYNARODOWYMI KUPONAMI POCZTOWYMI.

„WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE”

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY

ORGAN „POLISH PHILATELIC CLUB” I INNYCH KLUBÓW POLSKICH.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA : 40, WEST HILL, WEMBLEY PARK, MIDDX. ENGLAND.

Telephone : ARNold 2283

EDITOR : JIM DAVIS LTD. — REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY M. A. BOJANOWICZ.

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła.